

■ «Σε μία φάση τής “μάχης” στὰ Ἐξάρχεια...»

Ἦμουν, λέει, ἀντιεξουσιαστής *

Σ’ ἓνα παγκόσμιο Συνέδριο, ὁ νέος αὐτὸς συνάδελφος παρουσί-
ασε μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐρευνητικὴ ἐργασία. Τὸν χειροκροτήσαμε
ὄλοι μὲ ἐνθουσιασμό, γιατί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ Ἀνακοίνωσή του ἄξιζε
κάθε ἔπαινο, ἦταν καὶ ἀπόφοιτος τῆς Σχολῆς μας.

Καί, μάλιστα, ἀπὸ τοὺς φοιτητὲς πού... δὲν ξεχνιοῦνται.

Παιδὶ μὲ ιδιαίτερες πνευματικὲς ικα-
νότητες –ἀπὸ τοὺς πρώτους εἰσαχθέντες
στὸ ἔτος του– ὑπῆρξε, στὰ πρώτα χρό-
νια τῶν σπουδῶν του, ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ
ζωηροὺς καὶ παθιασμένους ἐπαναστάτες.

Αὐτοὺς πὸν διαλύουν βίαια τὶς Γενικὲς
Συνελεύσεις καὶ τὶς παραδόσεις, κάνουν καταλήψεις ἢ χτίζουν
γραφεῖα Καθηγητῶν καὶ ὀργανώνουν σκληρὲς ὀμάδες περιφρού-
ρησης, ἀπαγορεύοντας τὴν εἴσοδο στὰ ἀμφιθέατρα καὶ τὰ ἐργα-
στήρια. **Δήλωνε** μὲ ὑπερηφάνεια, ὅτι εἶναι «ἀναρχοαυτόνομος καὶ
ἀντιεξουσιαστής» καὶ δὲν δίσταζε νὰ διαστρεβλώνει ὅποια γεγο-
νότα ἢ λεχθέντα ἀπὸ διδάσκοντες ἔκρινε σκόπιμο, ἂν πίστευε ὅτι
«ἔτσι ὑπηρετεῖ τὸ φοιτητικὸ κίνημα».

* * *

Ἦνας ἀπὸ τοὺς Καθηγητὲς, πὸν δὲν ξεχνοῦσε κάποιες δικές του
νεανικὲς ὀρμητικὲς συμμετοχὲς σέ, περίπου, ἀντίστοιχες φοιτη-
τικὲς κινητοποιήσεις, ἐπαναλάμβανε συχνὰ τὴν παροιμία «*θυμή-
σου τὰ δικά σου καὶ συγχώρα τὰ παιδιὰ σου*».

Καί, κάποτε, προσπάθησε, παρὰ καὶ τὰ ἀρνητικὰ σχόλια τῶν συν-
αδέλφων του, νὰ πλησιάσει αὐτὸ τὸ παιδὶ καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσει, μὲ
νηφαλιότητα καὶ ἐπιχειρήματα, τὸ πόσο κρίμα ἦταν νὰ σπαταλᾷ

ἔτσι τὶς ἱκανότητές του, ἀντὶ νὰ τὶς ἀξιοποιεῖ στὸν τομέα τῆς ἐπιστήμης του.

Ὅμως, ἡ ἀπάντηση ἦρθε κοφτὴ, ἀπόλυτη καὶ πλήρως μηδενιστική:

- **Θέλω νὰ τὸ καταλάβετε μιὰ γιὰ πάντα πὼς δὲν ἦρθα σ' ἓνα ἀστικό Πανεπιστήμιο γιὰ νὰ γίνω ἓνας ἀστὸς ἐπιστήμονας.**

Ἦρθα γιὰ νὰ κάψω καὶ νὰ γκρεμίσω τὸ κατεστημένο...

* * *

Καί, ξαφνικά, ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὴν Σχολὴ καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς συμφοιτητές του δὲν εἶχε πληροφορίες γι' αὐτόν.

Πέρασαν μῆνες κι ἄρχισε μιὰ νέα ἀκαδημαϊκὴ χρονιά. Τότε, ξαφνικὰ καὶ πάλι, ἐπανεμφανίστηκε, ἀλλὰ ἐντελῶς ἀλλαγμένος, καὶ στὴν ἐμφάνιση καὶ στὴν συμπεριφορά. Σιωπηλὸς καὶ ἀπομονωμένος, ἐντελῶς ἀμέτοχος στὶς δραστηριότητες τοῦ «φοιτητικοῦ κινήματος», ἄρχισε νὰ δείχνει ἓνα ἐντυπωσιακὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐπιστήμη του καὶ τὶς σπουδές του, τὸ ὁποῖο, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς πνευματικὲς του δυνατότητες, ἀπέδωσε ἐξαιρετικὰ ἀποτελέσματα καὶ ἀπεκάλυψε κι ἓνα ἀξιοσέβαστο ἦθος.

Ἀποφοιτώντας, κέρδισε μιὰ ὑποτροφία γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδές στὸ ἐξωτερικὸ καὶ πολλὲς ἐπαινετικὲς συστατικὲς ἐπιστολὲς ἀπὸ τοὺς Καθηγητές του. Ἔφυγε. **Καὶ** νὰ τὴν ἄρα, αὐτὴ ἡ ὑψηλῆς ποιότητας Ἀνακοίνωση...

* * *

Σὲ μιὰ πίσω σειρά, καθόταν ἐκεῖνος ὁ παλιός, ἡλικιωμένος τὴν ὥρα, Καθηγητὴς του. Αὐτὸς πού, χρόνια πρὶν, εἶχε μάταια προσπαθήσει νὰ τοῦ μιλήσει γιὰ τὶς δυνατότητές του.

Ὅταν ἡ ὁμιλία τελείωσε, περίμενε νὰ ἀραιώσουν αὐτοὶ πού ἤθελαν νὰ συγχαροῦν τὸν ὁμιλητὴ, γιὰ νὰ πλησιάσει κι αὐτὸς τὸν παλιὸ φοιτητὴ του.

Αὐτὸς, ὅμως, τὸν εἶχε διακρίνει ἀπὸ τὸ βῆμα καί, σχεδὸν τρέχοντας, ἦρθε κοντὰ του.

- **Κύριε Καθηγητά μου, πόσο συγκινοῦμαι πὸς σᾶς βλέπω!...**

- **Κι ἐγὼ ἄλλο τόσο, παιδί μου. Καὶ θέλω νὰ σὲ συγχαρῶ, ἀπὸ τὴν καρδιά μου, γιὰ τὴν θαυμάσια δουλειὰ σου πὸς θὰ βοηθήσει πολλοὺς ἀνθρώπους, ...εἶπε βραχνὰ ὁ Καθηγητὴς.**

- **Σᾶς παρακαλῶ, ἂν δὲν βιάζεστε, νὰ σᾶς δῶ γιὰ λίγο; Νὰ κάτσουμε κάπου νὰ σᾶς πῶ τὶς προοπτικὲς αὐτῆς τῆς ἔρευνας, ἐκεῖ στὸ Ἔργαστήριό μου πὸς διευθύνω τὴν ὥρα. Σᾶς παρακαλῶ. Θέλω ἐσεῖς νὰ ξέρετε...**

Έτσι, εκείνο τὸ ἀπόγευμα, προστὰ σὲ δυὸ κοῦπες καφέ, ὁ νέος καὶ φτασμένος ἤδη ἐπιστήμονας ἄρχισε νὰ ξεδιπλώνει στὸν παλιό του δάσκαλο τὰ ἐπιστημονικά του ὄνειρα. **Ὁ** καθηγητὴς τὸν ἄκουσε μὲ ἐνθουσιασμό. **Σ**χολίασε ἐπαινετικά καὶ περίμενε. **Εἶ**χε τὴν διαίσθηση πὼς ἡ κουβέντα δὲν εἶχε τελειώσει.

* * *

Καὶ εἶχε δίκιο. **Μ**ετὰ ἀπὸ μιὰ μικρὴ παύση, ὁ νέος εἶπε:

- Δὲν θὰ μὲ ρωτήσετε, δάσκαλε, γιὰ τότε;... **Γ**ιατί ἐξαφανίστηκα καὶ γιατί ξαναγύρισα ἀλλαγμένος στὴν Σχολή;...

- **Μ**όνο ἂν ἐσύ, παιδί μου, θέλεις νὰ μοῦ πεῖς;...

Μὲ φωνὴ σχεδὸν ψιθυριστὴ, ἄρχισε ὁ νέος τὴν ἐξομολόγησή του.

Σὲ μιὰ ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς ἄγριες διαδηλώσεις, εἶχε καταφέρει, μὲ πολλὴ πίεση, νὰ συμπαρασύρει ἕναν φίλο του πού, συνήθως, ἔμενε ἀμέτοχος. **Σ**ὲ μιὰ φάση τῆς «μάχης» στὰ Ἐξάρχεια, ἐκείνο τὸ παιδί παραπάτησε, ἔπεσε σὲ μιὰ ἐστία φωτιάς, λαμπάδιασε καὶ ζεῖ ἀπὸ τότε παραμορφωμένο ἀπὸ ἐγκαύματα.

- **Τ**ὸν πρῶτο καιρὸ, δάσκαλε, ἤθελα νὰ πεθάνω, ἢ –ντρέπομαι πὺ τὸ λέω– νὰ σκοτώσω ἐκεῖνον πού, σὰν «ἀρχηγὸς» –μὲ στηριγμα τὸν Καθηγητὴ πὺ ἤθελε νὰ ἐκλεγεῖ Πρύτανης– μᾶς ξεσήκωνε, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἔμενε πάντα στὸ ἀπυρόβλητο. **Αὐ**τὸν πού, ὅταν μὲ εἶδε νὰ καταρρέω, μετὰ τὸ ἀτύχημα τοῦ φίλου μου, κυνικότατα μοῦ εἶπε: «Ἐλα, μὴν κάνεις ἔτσι καημένε. Μιὰ ἀπλῆ παράπλευρη ἀπώλεια ἦταν...».

Τότε συνειδητοποίησα σὲ τὶ ἐξουσία εἶχα ὁ ἴδιος παραδοθεῖ. **Ἐ**γώ, ὁ βλάκας, πὺ ἤμουν, λέει, ἀντιεξουσιαστὴς...

Ὁμως, ἐκεῖνα τὰ ἐγκαύματα μὲ καῖνε ἀκόμα, δάσκαλε...

Εἶχε πιά σκοτεινιάσει. Τὸ γέρικο χέρι ἀκούμπησε μὲ καλοσύνη πάνω στὸ νεανικό. - **Ν**ᾶχεις τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ, παιδί μου, ...ψιθύρισε ὁ δάσκαλος καὶ σκούπισε τὴν ὑγρασία ἀπὸ τὸ πρόσωπό του.

Μερόπης Ν. Σπυροπούλου,

Ὁμοτίμου Καθηγ. Παν/μίου Ἀθηνῶν.

*Ἀπὸ τὸ ὁμότιτλο διήγημά της πὺ περιλαμβάνεται στὴν Συλλογὴ
«Τὸ Κορίτσι μὲ τὸ Φλάουτο» (2008).*

(*) Περιοδ. «Σύνδεσμος» Καλαμάτας, ἀριθμ. 510 / Ἰούνιος-Ἰούλιος 2016, σελ. 172-173. Ἐπιμέλ. ἡμετ.